

چگونه بنویسیم:
از خواندن تا نوشتن

دکتر معصومه نجفی یازکی

سرشناسه	نجفی یازوکی، معصومه، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	چگونه بنویسیم: از خواندن تا نوشتن
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه)، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	ص. ۷۶.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۰۸-۰۸۹۰-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
یادداشت	کتابنامه: ص. ۷۴-۷۶.
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۰۶۴۳۳:

چگونه بنویسیم: از خواندن تا نوشتن

دکتر معصومه نجفی یازوکی

مدیر هنری: محسن خرقالی

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: خاورمیانه

چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۸-۰۸۹۰-۰

ISBN 978-964-08-0890-0

نشانی: تهران، خیابان سپهبد قرنی، نرسیده به پل کریمخان زند،

کوچه شهید محمود حقیقت طلب، شماره ۸

تلفن: ۸۸۸۰۰۳۲۴-۹، دورنویس (فاکس): ۸۸۹۰۳۸۰۹

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیش گفتار ۶

فصل اول: از خواندن تا نوشتن ۹/

از خواندن تا نوشتن ۱۰

جملات متن: ظرفی برای انتقال پیام ۱۵

فصل دوم: انسجام معنایی و ساخت کلان/ ۱۹

۲۰ انسجام معنایی

۲۱ طبقه بندی موضوع

۴۰ جمله موضوع

فصل سوم: انسجام زبانی و ساخت خرد/ ۵۳

۵۴ انسجام زبانی

۵۵ انسجام واژگانی

۶۱ نشانه‌های پیوندی

۶۲ نشانه ربط عاطفی

۶۵ نشانه ربط تقابلی

۶۷ نشانه ربط سببی

۶۷ نشانه‌های ساختار بلاغی

۷۳ فهرست منابع

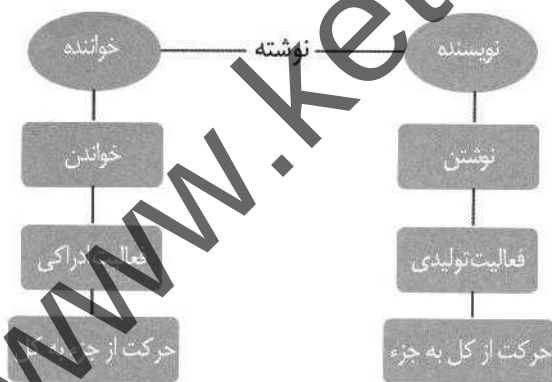
نوشتن یکی از مهارت‌های زبانی است با ظرایف و ویژگی‌های خاص خود؛ آغازین روزهای نوشتن در ذهن همه ما با صدای دیکته آموزگار تداعی می‌شود که شمرده و با صدای بلند می‌خواند و ما می‌نوشتیم... پس از یادگیری املاي کلمات، جمله‌سازی وظیفه دوم ما بود. معمولاً جمله‌های کوتاه و کودکانه‌ای می‌نوشتیم که در ذهن خود بافتی برای آن تشکیل داده بودیم. بزودی وقت آن بود که انشا بنویسیم. معلم موضوع انشایی می‌گفت و باید می‌نوشتیم؛ اما چگونه بنویسیم؟ این پرسشی بود که اغلب بدون پاسخ می‌ماند.

امروزه برای آموزش نگارش خلاق معمولاً از روش‌هایی مانند «بدیعه‌پردازی» استفاده می‌شود. این روش با استفاده از یک سری قیاس‌ها به پردازش ذهن نویسنده و خلاقیت کمک می‌کند. در روش بدیعه‌پردازی با حرکت از جزء به کل ابتدا واژه‌ها و عبارت‌ها تولید می‌شوند، سپس جمله‌ها و پاراگراف‌ها شکل می‌گیرند. روش‌هایی مانند این که برای خلاقانه نوشتن به کار می‌روند پاسخ مناسبی برای سؤال «چگونه بنویسیم» نیستند چرا که در این روش فرض بر این است نویسنده روش نوشتن را می‌داند و قرار است کیفیت نوشته‌اش را ارتقا بدهد. نگارنده در کتاب حاضر برای یافتن پاسخ به سؤال «چگونه بنویسیم» از مهارت «خواندن» الهام گرفته است.

زمانی که خواننده نوشته‌ای را می‌خواند از خواندن واژه‌ها شروع می‌کند. با کنار هم قرار گرفتن واژه‌ها در حافظه فعال، عبارت‌ها شکل می‌گیرند. به همین ترتیب عبارت‌ها کنار هم می‌نشینند و جمله‌ها را می‌سازند. جمله‌ها نیز به نوبه خود کنار هم قرار می‌گیرند و پاراگراف‌های نوشته ایجاد می‌شوند و خواننده بتدریج منظور

نویسنده را درمی‌یابد. به بیان دیگر خواننده طی یک فرایند ادراکی با حرکت از جزء به کل، جان کلام را درمی‌یابد.

اکنون اگر به نمودار زیر توجه کنیم، موضوع کاملاً روشن می‌شود. چنان که می‌دانیم معمولاً نویسنده برای بیان احوالات، احساسات، باورها و دریافت‌های خود نوشته‌ای را خلق می‌کند تا خواننده آن را بخواند. درواقع نویسنده فعالیت «نوشتن» را انجام می‌دهد و خواننده فعالیت «خواندن» را؛ نوشتن فرایندی تولیدی است در حالی که خواندن فرایند ادراکی است.

چنان که ذکر آن رفت برای آن که خواننده نوشته‌ای را درک کند از جزء به کل حرکت می‌کند. بدیهی است نویسنده در نقطه مقابل آن قرار دارد لذا برای نوشتن لازم است از کل به جزء حرکت کند. آموزش نوشتن در این کتاب با رویکرد کل به جزء است.